

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
МЕЛІТОПОЛЬСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ БОГДАНА ХМЕЛЬНИЦЬКОГО

Випуск 13

**Студентський
меридіан**

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
МЕЛІТОПОЛЬСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ БОГДАНА ХМЕЛЬНИЦЬКОГО

СТУДЕНТСЬКИЙ МЕРИДІАН

Випуск 13

Мелітополь – 2014

УДК 378.4(447.64-21)МДПУ: 001.891(062.552)

ББК 74.58

С 88

Рекомендовано до друку рішенням Вченої ради
Мелітопольського державного педагогічного університету
імені Богдана Хмельницького 23.04.2014 р. протокол № 11

Редакційно-видавнича рада:

- Молодиченко В. В.** – доктор філософських наук, професор, голова редакційно-видавничої ради
Прийма С. М. – кандидат педагогічних наук, доцент, заступник голови редакційно-видавничої ради
Максимов О. С. – доктор педагогічних наук, професор
Москальова Л. Ю. – доктор педагогічних наук, професор
Мащора О. В. – доктор біологічних наук, професор
Данченко О. О. – доктор сільськогосподарських наук, професор
Даценко Л. М. – доктор геологічних наук, професор
Єремєєв В. С. – доктор технічних наук, професор
Бєльчев П. В. – кандидат педагогічних наук, доцент
Петренко В. А. – кандидат економічних наук, доцент
Пачев С. І. – кандидат історичних наук, доцент
Хомчак О. Г. – кандидат філологічних наук, доцент
Фалько Н. М. – кандидат психологічних наук, доцент
Шелуха О. С. – інженер наукового відділу

С88 Студентський меридіан : збірник наукових праць. — Мелітополь : МДПУ ім. Б. Хмельницького, 2014. — Вип. 13. — 91 с.

ISBN 978-617-7055-41-8

До збірника ввійшли матеріали, присвячені актуальним проблемам природничих, математичних, гуманітарних наук, а також сучасних інформаційних технологій.

Збірник призначений для студентів, магістрантів, аспірантів і педагогічних працівників.

Відповідальність за вірогідність та оригінальність поданих матеріалів (фактів, цитат, прізвищ, імен, результатів досліджень тощо) покладається на авторів.

УДК 378.4(447.64-21)МДПУ: 001.891(062.552)

ББК 74.58

© Автори публікацій, 2014

ISBN 978-617-7055-41-8

© Видавництво МДПУ

ім. Б. Хмельницького, 2014

ЗМІСТ

БІОЛОГІЧНІ НАУКИ

Наталія Данилюк Стійкість сортів вишні-дюків до хвороб і шкідників.....	6
Аліна Карпачова Колекція сортів півників борідкових «Forest city» Мелітопольського державного педагогічного університету імені Богдана Хмельницького.....	9
Надія Костенко Лікарські городні рослини агробіологічного комплексу Мелітопольського державного педагогічного університету імені Богдана Хмельницького.....	11
Римма Крамаренко Результати педагогічного експерименту із використання кімнатних рослин.....	13
Яна Лобач Колекція тюльпанів навчально-польового відділення «Forest city» кафедри ботаніки і садово-паркового господарства Мелітопольського державного педагогічного університету імені Богдана Хмельницького.....	15
Маргарита Мзимова Умови використання нетрадиційних уроків біології у загальноосвітній школі.....	18
Аліме Ходжакулова Проходження фенологічних фаз сортів овочевого гороху.....	21
Інна Шумейко Стійкість сортів абрикоса до моніліозу та клястероспориозу.....	22

ІСТОРІЯ

Олена Коспоковська

«Закопи царя Хаммурапі» – всесвітня пам'ятка писаних законів.....25

Олена Микулина

Особливості цехової організації ремесла у середньовічних містах Західної Європи.....29

ПЕДАГОГІКА ТА ПСИХОЛОГІЯ

Лейла Асанова

Організація дослідницької роботи учнів із декоративними рослинами школи в гуртку «Юні дослідники світу декоративної флори».....33

Анна Бережяк, Дар'я Горбань

Особливості емоціонального состояния и уровня развития памяти у студентов.....35

Юлія Голубова

Нетрадиційні форми екологічного виховання учнів.....38

Марія Кошелєва

Природоохоронна робота учнів як складова збереження біорізноманіття природи рідного краю.....41

Ольга Палагнюк

Психолого-педагогічні та фізіологічні аспекти вокального розвитку учнів старшого шкільного віку.....44

Дар'я Піжик

Динаміка розвитку і психологічна симптоматика синдрому емоційного вигорання.....48

Тетяна Сіюшова

Особливості проведення уроків української мови в сучасній малокомплектній школі.....52

СУЧАСНІ ІНФОРМАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ

Грина Мала

Використання інформаційно-комунікаційних технологій в інтерактивному навчанні школярів.....55

Віталії Неліпа Розробка електронного посібника «Підготовка учителя до уроків інформатики у другому класі».....	57
Маргарита Терехова Розробка електронного посібника «Творчі завдання для навчання інформатики в початковій школі».....	60

ФІЗИКО-МАТЕМАТИЧНІ НАУКИ

Оксана Горшкова Активізація пізнавальної діяльності засобами динамічного DG.....	64
Юлія Єременко Організація позакласної роботи з математики у старших класах.....	66
Юлія Мукі Використання інтерактивних засобів навчання при викладанні теми «Показникова функція».....	68
Олена Сиплива Активізація пізнавальної діяльності старшокласників медіазасобами на уроках математики.....	70

ФІЛОЛОГІЧНІ НАУКИ

Катерина Дожасва Художнє осмислення постаті І. Котляревського (на матеріалі історико-біографічної повісті Івана Пільгука «Грозовий ранок»).....	72
Юлія Пінігіна Класифікація власних назв у повісті Тараса Шевченка «Наймичка».....	77
Катерина Редькіна Історико-художня реконструкція долі М. Левницького у повісті Івана Корсака «Тиха правда Модеста Левницького».....	81
Марія Сизоненко Особливості вираження концепту <i>son</i> у романі Валерія Шевчука «Дім на горі».....	86
ВІДОМОСТІ ПРО АВТОРІВ	88

БІОЛОГІЧНІ НАУКИ

УДК 632:634.23

СТІЙКІСТЬ СОРТІВ ВИШНІ-ДЮКІВ ДО ХВОРОБ І ШКІДНИКІВ

Наталя Данилюк

Науковий керівник – канд. с.-г. наук, доцент Туровцева Н. М.

Щоб отримувати регулярні та високі врожаї, необхідно здійснювати відповідний захист дерев від хвороб і шкідників. Найсильніше в Україні сорти вишні-дюків пошкоджуються кокомікозом і моніліальним опіком. Серед шкідників дюки сильно пошкоджують вишнева муха і вишневий слизистий пильщик [1; 2; 3]. Тому протягом двох років ми вивчали стійкість сортів до зазначених хвороб і шкідників.

Сортів повністю стійких до цих хвороб та шкідників ми не встановили. Пошкодження сортів за роками у відсотках мало деякі відмінності, проте впродовж двох років сорти були в межах одних і тих самих груп.

Підвищене пошкодження сортів хворобами і шкідниками в 2012 році пояснюється підвищеною вологістю повітря навесні та влітку цього року.

Аналіз даних щодо стійкості сортів до кокомікозу дав змогу розділити сорти на три групи:

I група – сорти мали на листках дрібні одиничні плями яскраво-малинового кольору (1 бал) – Мелітонопольська радість і Амунет;

II група – у сортів було вражено від 7,8 до 8,3 % листків, плями на листках були розкидані невеликими групами (2 бали) – Мелітонопольська нурирна і Світанок;

III група – було пошкоджено 22,1-24,7 % листків, плями сконцентровані вздовж жилок, на зворотному боці листків було помітне слабке спороношення (3 бали) – сорт Гріот Подбельський (табл. 1).

Таблиця 1

Пошкодження сортів кокомікозом

Сорт	Уражуваність			
	2012		2013	
	%	бали	%	бали
Гріот Подбельський (контроль)	24,7	3	22,1	3
Мелітопольська радість	0,6	1	0,3	1
Мелітопольська пурпурна	8,1	2	7,9	2
Світанок	8,3	2	7,8	2
Амулет	0,5	1	0,3	1

Найменші ушкодження моніліальним опіком (моніліозом) були зафіксовані в сорту Амулет – 1 бал (0,5-0,8 %). У сортів Мелітопольська радість, Мелітопольська пурпурна і Світанок уражено було 8,2-9,3 % суцвіть – 2 бали, а в сорту Гріот Подбельський – 42,8-47,3 % пошкоджених суцвіть – 4 бали (табл. 2).

Таблиця 2

Пошкодження сортів моніліальним опіком

Сорт	Ушкодження			
	2012		2013	
	%	бали	%	бали
Гріот Подбельський (контроль)	47,3	4	42,8	4
Мелітопольська радість	9,3	2	8,9	2
Мелітопольська пурпурна	9,0	2	8,4	2
Світанок	9,1	2	8,2	2
Амулет	0,8	1	0,5	1

Найбільш стійкі до вишневого слизистого пильця були сорти Мелітопольська пурпурна і Амулет – 1 бал. У сортів Мелітопольська радість і Світанок ушкодження були слабкі – 2 бали, а у сорту Гріот Подбельський – середні – 3 бали (табл. 3).

Ушкодження сортів вишневою мухою було досить значним.

Так, найменш ушкодженим виявився сорт Світанок – 2 бали. У сортів Мелітопольська пурпурна і Амулет було пошкоджено 20,5–23,1% плодів – 3 бали. Сильне ушкодження виявлено в сорті Мелітопольська радість (46,8-48,3 %) – 4 бали. Дуже сильно були пошкоджені плоди сорту Гріот Подбельський (61,4-76,9 %) – 5 балів.

Пошкодження сортів вишневим слизистим пильщиком

Сорт	Уражуваність			
	2012		2013	
	%	бали	%	бали
Гріот Подбєльський (контроль)	24,5	3	20,1	3
Мелітопольська радість	8,9	2	6,3	2
Мелітопольська пурпурна	1,1	1	0,5	1
Світанок	9,1	2	7,2	2
Амулет	0,9	1	0,5	1

Як свідчать дані таблиці, незважаючи на те, що всі сорти пошкоджуються кокомікозом, моніліальним опіком, вишневою мухою та вишневим слизистим пильщиком, вони є значно стійкішими, порівняно з контрольним сортом Гріот Подбєльський.

Отже, нові сорти, що вивчалися, пошкоджуються кокомікозом, моніліозом, вишневою мухою та вишневим слизистим пильщиком. Разом з тим, вони виявляють вищу стійкість до зазначених хвороб і шкідників, ніж контрольний сорт Гріот Подбєльський.

Література:

1. Атлас перспективних сортів плодових и ягідних культур / [под ред. В.П. Копаия]. — К., 1999. — 454 с.
2. Помология / [под общ. ред. М. В. Андриенко]. — К.: Урожай, 2004. — 271 с.
3. Районовані сорти плодових і ягідних культур селянської Інституту зрошуваного садівництва: довідник / [за ред. М. І. Туровцева, В.О. Туровцевої]. — К.: Аграрна наука, 2002. — 148 с.